

- **Lezing uit het boek Deuteronomium 32, 48-51**

Diezelfde dag zei de Heer tegen Mozes: 'Je moet naar de Abarim-bergen gaan, en daar de berg Nebo beklimmen. Die berg ligt in Moab, tegenover de stad Jericho. Boven op de berg zie je het land Kanaän liggen, het land dat ik aan de Israëlieten zal geven.

Op die berg komt er een einde aan je leven. Je broer Aäron stierf op de berg Hor, jij zult sterven op de berg Nebo.

Je zult Kanaän in de verte zien liggen, maar je zult het land niet binnengaan.'

- **Uit het themanummer *desoriëntatie aandurven* van het tijdschrift Speling, 2016/4:**

We leven in een overgangstijd. Dat is lastig, maar niet onoverkomelijk. Een historisch gegroeid kerktype sterft af en een vrijer, open en laagdrempelig kerktype staat nog in de kinderschoenen (p. 35)

- **Uit het boek "God is verhuisd. Naar nieuwe gelovige gemeenschappen" van Petra Stassen en Ad Van der Helm, Berne Media, 2016:**

1. Waar gaan de *geloofsgemeenschappen* naartoe? Veel moet er *losgelaten* worden. De tijd van zekerheden is voorbij, zoveel is zeker. (p. 208)
2. In tegenstelling tot eerst nieuwe schoenen hebben voordat je de oude gaat verkopen, moet je maar een tijdje zonder schoenen lopen om te ervaren wat voor schoeisel je nodig hebt. (p. 99-100)
3. De constatering dat kerken momenteel *in transitie* zijn, betekent dat het oude niet meer werkt, terwijl de contouren van het nieuwe, van dat wat het zou kunnen worden of zijn, nog niet helder zijn. Dan is het juist van belang om *stil te staan en te worden*, om te bidden en te mediteren om inzicht en antwoorden te vinden op de vraag waar het allemaal toe dient. Het is zeker ook de periode om *terug te gaan naar de basis*, naar de Bijbel en in het bijzonder het evangelie. Oude verhalen weer als nieuw lezen en tot leven brengen ... (p. 36-37)
4. Het verwoorden van een visie vraagt tijd en aandacht om daarbij stil te staan en zich te bezinnen ... Het is nodig dat men bij elkaar komt voor een *inspiratiemoment* tijdens een dag of zelfs dagen. Wie zichzelf niet gunt om op dat niveau te investeren, zal doodbloeden. (p. 209)
5. Bij het denken over de uiteindelijke vorm is het noodzakelijk om niet te vertrekken vanuit 'dat wat er is', maar vanuit '*dat wat er zou moeten zijn*'. (p. 201)
6. Een vraag van paus Franciscus: stel dat alle kerkgebouwen ons worden ontnomen en er *garages en schuren* moeten ingericht worden als kerkgebouwen: wat gaat er dan komen en wat gaat daar gebeuren? Hoe ziet zo'n plek eruit en welke activiteiten worden daar ontwikkeld, en welke mensen worden daarbij verwacht? (p. 209)

- **Uit het boek "Van macht ontdaan" van René Grotenhuis, Berne Media, 2016**

1. In de discussie over geloof en kerk is telkens de referentie de kerk zoals we die kennen, met veel maatschappelijke en politieke invloed, met massale aanhang en met grote institutionele zichtbaarheid ... Onze belangrijkste opdracht is om los te laten en onszelf niet langer te vergelijken met wat achter ons ligt. Het gaat er daarbij niet om een oordeel te vellen over het verleden, want de institutionele kerk hoorde bij een tijd die niet meer bestaat, bij een maatschappelijke ordening die niet meer bestaat en bij een overheid die niet meer bestaat. Ons *losmaken* van die geschiedenis als referentie voor wie we (moeten/willen) zijn is noodzakelijk om *een begaanbare weg voor de toekomst te vinden* ... We moeten het denken in aantallen loslaten. (p. 54)
2. We weten niet wat ons te wachten staan, als we op weg gaan ... We gaan op weg *naar de woestijn* ... *Hoeveel geloof hebben we in die toekomst?* (p. 55)